

# Een verdwijning op school in oorlogstijd

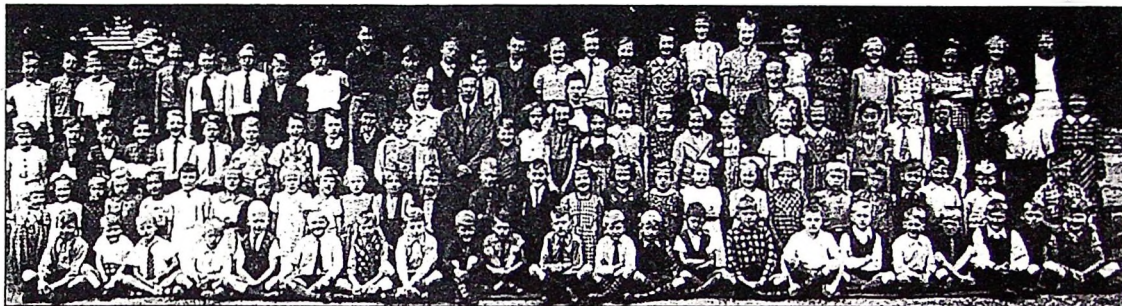
6-5  
95



Een rubriek over familie- en boerderijnamen, onder redactie van Henk Harmsen.

Een fraaie oude schoolfoto uit 1942 of 1943 van de school aan de Varsseveldseweg, vanouds de school van Ambt-Doetinchem ofwel 'Jzevoorde. Doetinchemmer Gerard van Loo heeft er tal van herinneringen aan. Bekende gezichten allemaal. Maar een persoon staat er niet op: juffrouw Groenheim. Ze is weggevoerd wegens haar joodse achtergrond. Van Loo zit met een aantal vragen omtrent haar.

Van Loo (64): „Als je ouder wordt ga je meer over het verleden nadenken en bepaalde dingen gaan je dagelijks bezighouden. Voor mij is dat de geruisloze verdwijning van juffrouw Groenheim in de oorlog. Ik weet nog dat ze op school is opgehaald. De juffrouw moet mee, hoorden we, maar we begrepen er toen weinig van. Later bleek dat ze in het concentratie-



• Leerlingen en personeel van de school 'Jzevoorde' (Ambt Doetinchem) in 1942 of 1943. Foto gemaakt door een onbekende schoolfotograaf.

kamp is omgekomen als een van de vele joodse slachtoffers uit Doetinchem."

Uit de lijst hiervan blijkt dat juffrouw Sara Groenheim is geboren op 21 september 1903 en in 1942 is weggevoerd naar Dachau. Ze was dus pas tegen de veertig, maar in de herinnering van Gerard van Loo was ze veel ouder. Hij zou graag meer weten over deze vrouw, haar familie en achtergrond. Wie hebben haar opgehaald en wat is er vervolgens allemaal gebeurd? We weten meer van dit ene tragische geval, dat overigens maar een van de vele was.

Van Loo: „Ik hoor graag reacties. En als er misschien oud-leerlingen zijn die graag een afdruk van de foto willen hebben, dan kan ik daar wel voor zorgen." (Volbedastraat 16, Doetinchem).

## Verliefd

De oude school 'Jzevoorde, vooral niet te verwarren met de tegenwoordige buurschapsschool de Pokkershutte. De school aan de Varsseveldseweg was vanouds bestemd voor het Ambt Doetinchem, het buitengebied van de stad, dat een tijdlang een zelfstandige gemeente vormde. De school waarvan vroeger nog de bekende

Doetinchemse geschiedschrijver meester S.H. Lovink hoofd was.

De foto uit de oorlog toont de hele schoolbevolking, al staan de kleinsten er om onbekende redenen niet op. In het midden het schoolhoofd Kettelarij (vader van de Winterswijkse ex-schouwburgdirecteur Dick Kettelarij). Rechts van hem juffrouw Wassink, links juffrouw Sietses. (Van Loo: 'Als kind had je een juffrouw op wie je verliefd was. Voor mij was dat juffrouw Sietses).

De oude onderwijzer links is de heer Richie, links van hem staat

de lange juffrouw Van Wijngaarden. Juffrouw Groenheim ontbreekt. Op de foto staat ook de tweelingzus van Gerard van Loo, Dinie, die in 1988 is overleden (derde rij, achtste van links).

Van Loo herinnert zich dat in het voorste deel van de school de Gemeentespaarbank was gevestigd. Op de school had de bank een spaarsysteem. De leerlingen hadden spaartrommels, waarin ze wekelijks hun twee en een halve cent, stuiver of dubbeltje deden. Kwartjes kwamen er nauwelijks in de trommels, want dan moest je al behoorlijk rijk zijn.

De leerlingen liepen bijna allemaal op klompen. Van Loo: „Nieuwe klompen waren soms na een week al kapot ten gevolge van het voetballen. Ik mocht van vader dan ook niet meer voetballen. De klompen werden gerepareerd met een 'leerke' of bandje erover en de zool werd versterkt met een rubber zool, tegen het snelle slijten.

In Doetinchem wordt ook verteld dat schoolkinderen, die afgesletten schoenen droegen, van hun ouders over frisgeteerde wegen moesten lopen. Dan kregen ze er gratis een nieuw zooltje onder...